

A NÉP BARÁTJA

(26. Röpiv.)

BÁTHORY SÁNDORTÓL.

Kedves Polgártársaim!

Gyűlést tartá még egyszer édes hazánk képviselőtestülete folyó augusztus hó 22-kén, az utolsó gyűlést ez évben, melyre képviselőink nagy része kardoson s a közönség roppant számmal jelent meg. Követeink hangulata komoly volt ugyan ez ünnepélyes alkalommal, de legkevésbé sem vala lehangolt, mert mindegyiknek élt kebelében egy szebb jövő iránti hit, hogy alkotmányos jogaink elébb-utóbb elismertetnek s a magyar nemzet mostani zsidbasztó helyzetéből kiemelkedik s azonkívül honatyáink arczáról ama méltóságteljes tekintet volt leolvasható, melyet azon édes tudat okoz, hogy hazafiúi kötelességüknek megfelelték s országunk törvényes jogaiból egy körömfeketényt sem engedtek. Az elnök szives éljenzésben részesült, Deák Ferenczet pedig roppant éljenzéssel fogadta a képviselőtestület. Midőn a csend beállt a teremben, báró Orczy Béla a felsőház jegyzőjének azon nyilatkozatát jelenté az elnök, melyszerint a mágnási kar a képviselőháznak Óvását, — melyet a Népbárátja közelebb közölt — egy szívvel lélekkel elfogadja és sajátjának vallja; a képviselők pedig a felsőház ez izenetét „éljen”-nel viszonzák. Az elnök ezután az országgyűlést feloszlató levelet olvasá el, melyet gróf Haller Ferencz királyi biztos adott által, ki az elnököt annak kijelentésére hatalmazta fel, hogy a királyi biztos ur utasítva van, miszerint azon esetre, ha az országgyűlés a császári rendelet következtében fel nem oszlanék: ő —

t. i. a királyi biztos — katonai erőhatálommal oszlassa fel s ő ezt megtenni fogja és eziránt a maga útját rendelkezni el nem mulasztja.

A császári leirat szerint egy új országgyűlésnek a lehetőség szerint 6 hónap múlva történendő egybehívása történendik.

A felolvasott leirat után Bernát Zsigmond képviselő állt fel s elmondá, hogy nincs egyéb teendőjük, mint az erőhatalomnak engedve széteszolni.

Ezután Deák Ferencz állott fel s roppant éljenzések közt elmondá, hogy, továbbra a tanácskozásnak nincs helye, mert erőszaknak, erőszakkal ellenállaniok nincs hatalmukban, de ragaszkodnak mindazáltal a kibocsátott óvásukhoz. A képviselőház, erre, felállással fejezé ki egyetértését.

Végre az elnök Ghiczzy Kálmán intézte bucsuszavait képviselő társaihoz, melyben kifejezte, „hogy hazánk története számos oly országgyűlést mutat fel, melyeknek törvényhozói nagy nehézségekkel küzdöttek: de nehezebb körülmények közt, mint ezen országgyűlés egy sem jött össze, egy sem tanácskozott soha.”

Kijelenté a tisztelt elnök, hogy feladatának az országgyűlés minden tagja, teljes mértékben és nemesen megfelelt, mert biztosítani igyekezett magyar hazánknek elévülhetlen ősi jogait. Egyszersmind azon meggyőződését is nyilvánítá, hogy a „nemzet ügye, a nemzet kezében legbiztosabban van letéve” továbbá hogy „a nemzet befogja váltani képviselőinek szavát s hiven, állhatatosan fog ragaszkodni az ország alkotmányos jogaihoz, törvényes önállásához, melyeken kívül számára nincsen üdv!”

„Isten önökkel! — bucsuzott végül az érdemek embere.“ — Egyetértés, állhatatosság, áldozatkészség nemzetünknek, áldás szeretett Hazánkban.

A nagy éljenzéssel kísért beszéd után, Csengery Imre biharmegyei képviselő az országgyűlési utolsó jegyzőkönyvet nagy meglepedésre elkészítvén a nemzeti képviselőtestület „Éljen a haza!“ kiáltások közt osztott szét.

A felsőház hasonló módon oszlott fel, minden tagja „Éljen a haza“ felkiáltással távozván el.

Az országgyűlés tehát feloszlott, anélkül hogy fegyveres erőt kellett volna szétszlatása végett alkalmazni, de a már olvasóim előtt ismert óvás a kir. biztos ur által jegyzőkönyvébe vétetett. Ez óvás mint tudjuk nyíltan hivatkozik az 1848-diki IV-dik törvénycikkre, melyben az áll, hogy „az országgyűlést mindaddig feloszlatni nem lehet, míg a miniszterium, a múlt évi számadásokat és a következő költségvetést elő nem terjeszti s az országgyűlés azok felett határozatot nem hoz.“ Azon törvénycikk is fel van benne említve, mint tudjuk „hogy az országgyűlést legfeljebb csak 3 hónapra lehet feloszlatni.“

Azokban bármikor hivatásuk is össze megint az új országgyűlés s álljon bár a képviselő testület más tagokból: mindazáltal, a nemzet gondoskodni fog arról, hogy ismét oly férfiakat küldjön követekül, kik a mostaniakhoz hasonlóan küzdenek alkotmányos jogainkért ősi alkotmányunk helyreállításáért.

A jelen évi országgyűlés kétségkívül olyan, melyre a legnagyobb kegyelettel gondol vissza a magyar nemzet, mert, ha bár jelenben törvényeket nem alkotottak is honatyáink; de a nemzet alkotmányos jogait hűn védelmezik s példát hagyának vissza a jövő nemzedéknek, hogy elveinkhez s törvényhez való ragaszkodásukban tántárithatlanok legyenek s jelszavuk a haza iránti szeretet és hűség legyen!

Mi pedig kedves polgártársaim mindezekre igaz szív és lélekkel mondjuk rá, hogy: „mindörökké Ámen!“



Külföldi hírek.

♣ Türr vitéz tábornok hazánk fia — hiteles tudósítások szerint — Napoleon császár egyik közel nőrokonát Wise-Bonapárte hercegnőt,

(ki melleleg mondva 17 éves gyönyörű hajadon) nőül veszi. Aki ily szerencsés házasságra tehet szert kedves polgártársaim, az nem félhet attól, hogy kemény lesz a fejealja. De meg, aki Napoleon császárral lép sógorságba, könnyen elmondhatja hogy „kinek Krisztus a barátja: nem kár-hozik el!“

☞ Ugylátszik Anglia is nagyban tartja a barátságot mostanában Olaszországgal. Képzeljék kedves polgártársaim, hogy figurázták ki és tették csuffá a nápolyi felkelő rablócsoportokat. Az angolok, t. i. hadgyakorlat örve alatt míg 9 hajójukkal 600 ágyúval a nápolyi vizeken horgonyoztak s mintegy fejedetül szolgáltak, addig az olasz nemzetörség és katonaságnak alkalma nyílt egész erővel üldözni a bandákat, melyeket, ahol utólérhették jól megkapkodták hevenyében.

☞ Az angol hajóhadnak a nápolyi vizeken való megjelenéséből azt is következtetik, hogy Viktor Emanuel nagyon ohajtaná, ha Garibáldi személyesen menne Nápoly megfékezésére s a csendnek végképen való helyreállítására. A mint az újságok állítják, hős Garibáldi, hajlandó is erre, azonban azt mondja, hogy ha már csakugyan odahagyja Caprera szigetét, a csendnek és rendnek Nápolyban leendő helyreállítása végett: ő bizony, hogy annyiszor hiába ne fáradjon, egy csapással két legyet akar ütni, vagyis, megtapogatva Olaszország pulzusát: ahol a baj legnagyobbnak mutatkozik, ott törekszik orvosolni.

☉ A napokban Garibáldi életére törték, mint olasz újságok hitelesen állítják. Caprera szigetén ugyan is — hol a vitéz férfi lakik — két gyanus kinézésű ember jelent meg, nemtelen szándékuk végbevételére. Azonban az olasz nemzetnek van rá gondja, hogy nagy fia szent fejének még csak egy hajszála se görbüljön meg s így a testörkép a szigeten tartózkodó rendőrök hamar észrevették a gyanus madarakat s midőn ezek előlük megszaladni akartak, rájuk lőttek a rendőrök; azonban az orgyilkosoknak, sebet kapva is sikerült irhájukat elhordani.

☞ Erősen állítják, hogy a török zultán folyó október havában Napoleon császárnál, nejevel együtt látogatást akar tenni, színről színre akarva látni azt a csudaférfit, ki most egész Európát kisujján forgatni látszik.

* Egy francia újság azt mondja, hogy az angol hajóraj, melyet közelebb szaporítani fognak,

Cialdini kérésére ment a nápolyi vizekre, hogy a felkelőket egyikéssé megijeszze.

Olaszországi legközelebbi tudósítás szerint Avellino közelében folyó hó 20-kán Castell-nél heves csata volt, mely alkalommal az olaszok 150 rablóból szorították ki a lehetet.

* A „Daily News“ czimű angol ujság, a magyarországyülés feloszlatajáról szólván, kijelenti, hogy ennek magaviselete, eleitől végig tökéletes alkotmányos diadal volt s azt teszi utána, hogy így íté afelől minden szabad ország Európában!



Hazai ujdonságok.

— Buda-Pesten Magyarország fővárosában épen azon a napon kezdődött meg a cs. adó katonai behajtása, amely napon az országgyűlést feloszlató leirat kelt: augusztus 21-kén. Budán a városháztól erőnek erejével hurczolták el a hatóság által kereken megtagadott adókönyveket.

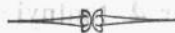
— Pesten, folyó hó 22-kén gróf Károlyi György koronaör termében az ország primása jelenlétében, a főispányok értekezletet tartottak afelett, mily irányt kövessenek jövőre nézve hivatalos eljárásukban. A szigorú törvényesség hü követésében állapotok megseelhatározatott, miszerint a főispányok az igazság kiszolgáltatás érdekében, minden erejüket meg fogják feszíteni s a nép és ország javára a rend és csend fentartását minden törvényes módon eszközölni.

* István napján Czenken gr. Széchenyi István emlékezetére, a családi sirboltban, nagy gyász ünnepély tartatott, melyre a közel s távol vidékről nagyszámu ájtatos résztvevők jelentek meg. Mi pedig kedves polgártársaim, mondjunk áldást innen a távolból elhalt nagy hazánkfia poraira s ne feledjük a legnagyobb magyarnak emlékét.

* A szegedi volt — megyetörvényszéki elnök Nagy Lajos, Kecskeméten saját szőlőjében föbe lötte magát. Öngyilkossága oka még nem tudatik.

* Tisza Kálmán debreczen város választókerületének, az országgyűlés tetteiről s megbizatajáról folyó hó 28-kán beszámolt. Gyönyörű beszédben, egyetértést, elhatározott bátorságot, szilárd kitartást ajánla Debreczen közönségének s reményt költe szívében hazánk alkotmányos életének ez alapon kivivása iránt. E beszédére Könyves Tóth Mihály válaszolván, megköszönte a

haza s a város érdekében tett buzgó fáradozásait, kívánván, hogy a jeles hazafit a mindenható sokáig éltesse. A választókerület, mind megjelenésekor, mind távoztakor hangosan éljenezte a derék férfit.



A Magyarnemzet 1849-dik évi vértanuinak életrajza.

XII. Aulich Károly.

Született Posonyban 1795-ben előkelő családból. Polgári s katonai növeltetéséről csak annyit írhatok, mikép az kitünő és jósikerű volt egyiránt. A Sándor gyalogoknál alezredes lett. Hazáját pedig testtel, lélekkel szeretvén, az első alkalommal rangja megtartása mellett a honvédek sorába lépett s ott nem sokára hadvezérré emelkedett. Mint ilyenről bátran el lehet mondani, hogy nálánál tisztább jellemű, nem volt a hadvezérek között, mert csak ilyen lehetett.

Mint katona ügyes és rendületlen volt, mi kitetszik kivált az 1849. év tavaszán Pest alatt övénel nagyobb erő ellen folytatott, nevezetesen pedig a gödölői diadalmas csatázásaiból. Jelesül az april 11-kit, melyet Asbóth alezredessel együtt vivott ki — Kossuth egy bizonyos szózatában dicsérettel halmozott el.

De nem csak fegyverrel, hanem jó bánásmóddal, katonaság és a nép felvilágosításával is sokat használt a haza ügyének. Mikor Pest városa miéink által elfogaltatott: Aulichnak akkor történt fogadtatása oly üdvözítő volt! Mert ellene embereit szives indulatával, magához emelésével jobban meggyőzte, mint fegyverrel lehetett volna.

A magyar kormány Szegedre lett költözésekor, a hadügyminiszteri tárczát vette át s viselte mind végig. — Tiszta fedhetetlen jellemű hazafi, szigorú és jólelkű volt; szemében tűz, arczán nyájasság, egész viseletében vonzó kedvesség volt feltalálható, mely az első látásra is megnyerte a vele találkozókat. Ámde halálát nem tudta meghódítani a fegyver letétel után, Aradon Október hó 6-kán 1849. évben ő is felakasztatott.

Kormányzási elv.

(Greguss Ágostontól.)

Akik távol állnak tőled,
Mindazokat pártold főleg.

A kik közel állnak hozzád
Szigorodat hadd átkozzák.

Igy az ország üdve teli;
Szégyen, bukás nem érheti.

Hasznos tudnivalók.*)

A tűzoltást, hogy lehet legsikeresebben eszközölni? Ugy, hogyha a tűzfeckendőnél folyvást 6-8 font tört timsót tartván, ebből a bekövetkező alkalomra a feckendőbe töltött víz közé egyszer egyszer 4 fontnyi timsót s ehez 6 itcényi higított meszet töltünk s felkavarjuk, — mely folyadék három — négyszerte több tisztavíz mennyiségénél is több sikert eredményez.

Hogy lehet a patkányokat hamar elűzni? Végya gyógytárból Cynoglossum Officinálnak a szárából, törd össze s szórd el a patkányok tanjáán, — e szer elűzi az állatokat, — Vagy nagy darab zsiros kenyeret hincsbeporrátört csillával (scilla maritima) e kenyért apró darabokra szelvéen hincsd el a patkányok tartózkodási helyénél, ilyen kosztért máskor nem fognak meglátogatni.

Ólcsó kávét szolgáltat az édes gesztenye, ha meleg segélyével külső héjja lehámoztatik. E hámozott gesztenye, ha kiszárittatván, — megpergeltetvén kávéderálóba megöröltetik: jó kávé pótló szer.

Legujabb hírek.

* Egy törökországi tudósító írja, miszerint a napokban Konstantinápolyban egy magát magyar eredetűnek vallott török ezredesnek Turinból szeszes itallal megrakott ládát küldtek. A vámhivatalnok azonban a ládát igen könnyűnek találván, kíváncsiságból felbontás az abban való kutatás után kisült, hogy a láda kettős fenékkal ellátva, 20 milliónyi kossuth-bankjegyet tartalmaz. A hivatalnok azonnal lepecsételé a csomagot s egyenesen a török kormányhoz küldé. Mitevők lesznek a banknótákkal: nem mondja a tudósító.

* Legujabb hír szerint Kossuth és Garibaldi siettek Türrnek közelgő házasságához sok szerencsét kívánni. Az olasz király Viktor Emánuel, ki e lakodalom után szintén rokonságba, sógorságba jö, a hős tábornokkal, szintugy megelégedettnek látszik lenni. Azt írják, hogy a leány va-

*) Ezután ily hasznos jegyzeteket mindenik számba közlendek.

gyontalan ugyan, de Napoleonnak lesz rá gondolja, hogy legyen nekik mit aprítaniok a tejbe.

* Kossuth pár nap óta — mint írják — Turinban van s az olasz miniszterelnökkel Ricasolival s több főállamférfival értekezett. Ez értekezletben Türr is jelen volt. Hogy nem csupán eperfa-tenyésztésről tanácskoztak, hanem más főbenjáró dologról, nagyon könnyen elgondolhatni.

* Hire szárnyal, hogy Erdélyországot országgyűlésre akarják közelebb felhíni. Csakhogy alkalmasint ez is ép oly siker nélküli iparkodás lesz, mint a rájkszrátba tett meghívás, melyre azt mondák az az erdélyiek, hogy „köszönjük szépen nem élünk vele.“ Mert Erdélyország csupán a magyar országgyűlésre küldhet követeket.

* Poroszország is elismeri már — mint erősen állítják — Viktor Emánuel olasz királynak, mind a mellett hogy a bajor és szász kormányok erről lebeszélni igyekeztek.

* Hírlik, miszerint az orosz kormány a hosszadalmas huzás-halogatással járó írásbeli perlekedést el akarja törölni s ahelyett nyilvános, szóbeli perlekedést léptet életbe.

* Tudják-e kedves polgártársaim, hogy tesznek a gróf Károlyi György uradalmaiban, ha azoktól a cs. adót követelik? — Mindjárt elmondom. A napokban a derék grófnak sőregi pusztáját két szakasz dzsidás katonaság lepte meg. Erre, a nagy ijedelemnek miatta az uradalom rögtön 400 frtot küldött, — de nem ám az adóhajtó fináncznak, hanem az alkotmányos megyei pénztárba, mely most ugyis nagyon szegény.

○ Az olasz hivatalos lap szerint 220 zászlóaljnyi mozgó nemzetőrség állittatik.

* Ugyanezen ujság írja, hogy az olasz kormány egy angol házzal százezer vontesövü karabély szállítására kötött szerződést. E körülmény sem a béke hírnöke.

†† Prépost István, a debreczeni közlöny című ujság szerkesztője bucsut vett olvasóközönségétől s lapját 15 havi pályafutása után egyidőre megszüntette, miután Debreczenben, általa óhajtott pártolásnak nem örvendezhetett.

 **Ára 6 kr.**

Debreczen 1861. Nyomatott a város könyvnyomdájában.